Raadsvoorstel

Datum Raadsvergadering:	
Agenda nr:	
Onderwerp	Visie op opwek duurzame energie
Van:	Jac Beekers
Telefoonnummer:	4358
Email:	Jac.Beekers@Etten-Leur.nl

Aan de leden van de raad.

Voorstel
1. De “Visie op opwek duurzame energie” vast te stellen;
2. De “Kadernotitie windenergie” in te trekken.

Inleiding
De Regionale Energie Strategie West-Brabant (hierna: RES) geeft invulling aan een deel van de afspraken die gemaakt zijn in het kader van het landelijke Klimaatakkoord. Het Klimaatakkoord is opgesteld door een groot aantal partijen en heeft als doel dat we in Nederland in 2030 49 % minder CO2 uitstoten ten opzichte van 1990, en in 2050 95 % minder. Voor de RES focussen we op tafels ‘Elektriciteit’ en ‘Gebouwde omgeving’.

Op 18 mei 2020 heeft de gemeenteraad ingestemd met de ‘Concept-RES West-Brabant’. De RES1.0 (bijlage 1) wordt nu ter vaststelling aan de gemeenteraad aangeboden.
In de RES1.0 is de strategie op hoofdlijnen niet veranderd, maar wel op diverse punten verduidelijkt en aangescherpt. Voor een snel inzicht in de RES1.0 zijn in bijlage 2 de belangrijkste wijzigingen ten opzichte van de Concept-RES opgenomen.

Meer gedetailleerde informatie over de RES1.0 is opgenomen in het Achtergrondrapport RES 1.0 (bijlage 3). Verder wordt ter informatie in dit voorstel naar een groot aantal bijlagen verwezen. Deze documenten bevatten aanvullende en verdiepende informatie en kunnen naar eigen inzicht en behoefte nader worden bekeken.

Beoogd effect en evaluatie:
Inleiding
In 2019 is het nationaal Klimaatakkoord gesloten. Daarin zijn afspraken gemaakt om de uitstoot van CO_2 vergaand te beperken. Dat moet onder andere gebeuren door in 2030 ten minste 35 TWh aan

elektriciteit duurzaam op te wekken op land. In de RES1.0 is opgenomen wat de regio West-Brabant daaraan gaat bijdragen.
In het Klimaatakkoord is verder afgesproken dat iedereen de kans moet krijgen om aan de energietransitie mee te doen. Een energietransitie voor iedereen betekent dat iedereen de kans moet krijgen om te profiteren van de wind- en zonne-energie die in onze gemeente wordt opgewekt. Om dat te bereiken stellen we voorwaarden aan grootschalige opwekinstallaties op land.

Met het vaststellen van de visie komt de "Kadernotitie Windenergie" van 2005 te vervallen.

Beoogd effect en evaluatie
In de "Visie op opwek duurzame energie" is aangegeven hoe Etten-Leur haar deel van de regionale ambitie voor de opwek van duurzame elektriciteit wil invullen. De opgave is concreet tot 2030 met een doorkijk naar 2050. Daarbij willen we dat projecten zodanig worden vormgegeven dat ze een meerwaarde bieden voor Etten-Leur.
Dat bereiken we door:
- de energieopgave zo mogelijk te koppelen aan lokale sociaaleconomische en ruimtelijke opgaven;
- in te zetten op betaalbaarheid: zo laag mogelijke kosten voor de energietransitie als geheel betekent ook een zo laag mogelijke energierekening voor onze inwoners;
- er naar te streven dat een significant deel van de opbrengsten van de energieopwekking bij inwoners van Etten-Leur terecht komt en/of aan de energietransitie in Etten-Leur wordt besteed.

Argumenten
1.1 Draagvlak voor de energietransitie is belangrijk
De energietransitie slaagt alleen als alle inwoners, bedrijven, instellingen, gemeenten en andere organisaties mee gaan doen. Dat willen we bereiken door inwoners in een zo vroeg mogelijk stadium te (laten) betrekken bij de planvorming en uitvoering van projecten. In een communicatie- en participatieplan licht een initiatiefnemer toe hoe inspraak en overleg met omwonenden, inwoners en andere belanghebbenden in de gemeente wordt vormgegeven. We vinden het belangrijk dat een initiatiefnemer hierbij verder gaat dan alleen het informeren van de belanghebbenden. Van initiatiefnemers wordt verwacht dat zij een mate van meedenken, meebeslissen en samen ontwerpen faciliteren. Inspraak gaat over alle aspecten die voor de doelgroepen van belang zijn.
1.2 Iedereen moet mee kunnen doen
Lokaal eigendom kan leiden tot een grotere betrokkenheid bij lokale energieprojecten, acceptatie van projecten en een grotere gemeenschapszin. Maar het zorgt er ook voor dat (een deel van) de duurzame energie en/of de financiële opbrengst van duurzame opwek in de gemeente blijven en/of aan de energietransitie ten goede kunnen komen. Het is daarom van belang dat de keuzes over de vorm van het lokaal eigendom in goed overleg tussen initiatiefnemer of ontwikkelaar en inwoners, bedrijven en andere stakeholders in Etten-Leur worden gemaakt.

2.1 Kadernotitie windenergie is achterhaald
Veel van de uitgangspunten in deze notitie zijn inmiddels achterhaald. Denk dan aan veranderde wetgeving en inzichten, maar met name ook aan de fors toegenomen capaciteit c.q. omvang van windturbines.

Alternatieven/varianten
1.1 Geen beleid opstellen
Wanneer het streven naar lokaal eigendom niet in beleid wordt vastgelegd dan is er geen basis om financiële participatie bij grootschalige projecten voor opwek van duurzame elektriciteit op land af te dwingen.

Kanttekeningen en risico's

1.1 Lokaal eigendom is niet afdwingbaar

Er zijn geen mogelijkheden voor gemeenten om met betrekking tot aspecten van maatschappelijke meerwaarde en participatie die niet ruimtelijk relevant zijn, invloed en macht te kunnen uitoefenen wat betreft de ontwikkeling van installaties voor de opwek van duurzame elektriciteit op land. Lokaal eigendom kan alleen aan bod komen als dat in beleid is vastgelegd. Daarom is in de notitie opgenomen dat een initiatiefnemer de door hem gedane inspanningen om te komen tot participatie moet aantonen en dat die inspanningen voldoende moeten zijn. Als de initiatiefnemer niet aan deze inspanningsverplichting voldoet, kan dat een reden zijn om planologische medewerking te weigeren.

Financiële toelichting

Dit voorstel heeft geen financiële consequenties.

Personele toelichting

Het voorstel heeft geen personele consequenties.

Juridische toelichting

De visie wordt als bijlage bij de in 2022 vast te stellen Omgevingsvisie gevoegd.

Duurzaamheid

<u>People</u>

In de notitie zijn voorwaarden voor de ontwikkeling van duurzame elektriciteit op land opgenomen. Daarmee willen we participatie en lokaal eigendom bevorderen om zo iedereen de kans te kunnen bieden om te profiteren van de wind- en zonne-energie die in onze gemeente wordt opgewekt.

<u>Planet</u>

De emissie van CO_2 moet in 2050 nagenoeg tot nul zijn gereduceerd. De opwek van duurzame energie levert daar een grote bijdrage aan. Het is belangrijk om inpassing in onze gemeente goed te regelen.

<u>Profit</u>

Met de opwekking van duurzame elektriciteit kan veel geld worden verdiend. Met de bepalingen in deze notitie streven we naar een eerlijke verdeling van de lusten en de lasten, zowel voor de gemeenschap als voor individuele burgers en bedrijven. We willen iedereen de kans bieden om te profiteren van de wind- en zonne-energie die we in onze regio opwekken. We streven daarom naar 50% of meer lokaal eigenaarschap van de nieuwe zonne- en windparken. Dat sluit aan bij het Klimaatakkoord.

Planning

Proces

Na besluitvorming door de gemeenteraad ligt vast onder welke voorwaarden gemeente Etten-Leur medewerking verleend aan de ontwikkeling van grootschalige installaties voor de opwek van duurzame elektriciteit op land.

Communicatie en participatie

Communicatie voorafgaand aan en tijdens het besluitvormingsproces

In de RES West-Brabant zijn leidende principes vastgelegd welke we toepassen bij het beoordelen van nieuwe installaties voor de opwek van duurzame energie. Daarnaast is afgesproken dat

gemeenten die leidende principes vastleggen in hun omgevingsbeleid. Deze visie is een uitwerking daarvan voor Etten-Leur.
De notitie is in overleg met collega's van Ontwikkeling tot stand gekomen.
De notitie is afgestemd met en akkoord bevonden door wethouders De Weert en Van Aert.

Communicatie na besluitvorming
Na een positief besluit op dit voorstel zal de visie op de gemeentelijke website worden geplaatst. Bekende initiatiefnemers worden geïnformeerd en nieuwe initiatiefnemers worden op dat moment geïnformeerd. Deze visie wordt bij inwerkingtreding van de Omgevingswet als bijlage bij de Omgevingsvisie gevoegd.

Participatie voor besluitvorming
Participatie heeft een grote rol gespeeld in de totstandkoming van de RES 1.0. Inwoners en bedrijven uit West Brabant zijn regelmatig betrokken bij en bevraagd over afwegingen en keuzen in de RES. De visie is een vertaling van de RES in gemeentelijk omgevingsbeleid.
Met ZLTO, DuurSaam Etten-Leur, Vereniging Glastuinbouw Etten-Leur en IVN Etten-Leur is gesproken over hun standpunten t.a.v. grootschalige opwek van duurzame energie op land.
Met DuurSaam Etten-Leur is gesproken over participatie.
De ingebrachte standpunten en ideeën zijn verwerkt in de notitie.

Participatie na besluitvorming
Belangrijk onderdeel van de visie is het bevorderen van participatie. Met deze visie krijgt de gemeente de mogelijkheid om de inspanning die door een initiatiefnemer is gepleegd om financiële participatie/lokaal eigendom vorm te geven, mee te wegen bij haar besluit over het al dan niet verlenen van medewerking aan dat initiatief.

Bijlage
Visie op opwek duurzame energie; Etten-Leur, september 2021

Etten-Leur, 5 oktober 2021

burgemeester en wethouders,

Dhr. drs. C. Smits
gemeentesecretaris

Mw. dr. M.W.M. de Vries
burgemeester